

[<< Til søkesiden](#)

PFU-sak 034/02

KLAGER: FO Østfold Fylkesavdeling
ADRESSE: Farmansgt. 1, 1607 Fredrikstad
TELEFON/TELEFAX:
REDAKSJON: Dagbladet
PUBLISERINGSDATO: 10.12.2001
STOFFOMRÅDE: Sosial/helse
GENRE: Nyhetsreportasje
SØKERSTIKKORD: Saklighet og omtanke/identifisering
REGISTRERT: 25.02.2002 BEHANDLET I SEKR.: 25.02.2002; tilsvaarsunden innledet
BEHANDLET I SEKR.:
BEHANDLES I PFU: 23.04.2002
FERDIGBEHANDLET: 23.04.2002
BEHANDLINGSTID: 58 dager
KLAGEGRUPPE: Organisasjon
PFU-KONKLUSJON: Ikke brudd på god presseskikk
HENVISNING VVPL.:
MERKNADER: Samtykke fra direkte berørt part.
SAMMENDRAG:

Dagbladet brakte mandag 10. desember 2001 en nyhetsartikkel med tittelen "Fostermor fikk kreft ? Barnet tvangsflyttes". I ingressen står det:

"Kari Nordhagen (51) er fostermor til niesen sin på 13 år. Nå har Kari fått diagnosen underlivskreft. På bakgrunn av sykdommen vil barnevernet tvangsflytte 13-åringen til en ny og ukjent fosterfamilie".

Oppslaget er illustrert med et bilde av jenta med ryggen til. I billedteksten står det :

"Vil ikke flyttes: -Jeg trenger ingen nye fosterforeldre, for jeg har det godt her. Og nå som tante har blitt syk, vil jeg være her. Nå er jeg redd for barnevernet, sier 13-åringen".

I brødteksten uttaler den 13-år gamle jenta at hun nå har mange venninner i nærheten, og at karakterene er blitt bedre. "Læreren min har også kontaktet saksbehandleren i barnevernet, og bedt om at flytteplanene skrinlegges".

"Karis lege ved Sentralsykehuset i Østfold (SØF) har også skrevet til barnevernet. ?Syk-dommen er ikke til hinder for at Kari Nordhagen kan ta seg av niesen sin, selv om hun skulle få behov for cellegiftkurer etter operasjonen?, heter det i brevet. Fredag ettermiddag sitter vi i den stappfulle stua til Kari og John Nordhagen. Barnevernleder Marit Larsen og saksbehandler Sissel Stokkedalen har meldt sin ankomst klokka 17.00. Familien på begge sider har samlet seg for å være til stede når barnevernet kommer for å hente den redde 13-åringen. Vedtaket som gir Eidsberg rett til å gå til så drastisks skritt, har ingen sett. Både mors og fars advokat har etterlyst det, både på telefonen og faks. Saksbehandlerne innrømmer at de ikke kan bruke makt. Etter en samtale med jenta og moren hennes, forlater de huset. Men fostermor Kari er ?avsatt?, og jentas mor får beskjed om at denne

helga har hun ansvaret. ?Jeg bestemmer hvor jenta mi skal være. Da blir hun her, sier moren, som er enig i at datteren bor hos søsteren hennes".

Videre står det: "-Jeg er hundre prosent trygg på at den vurderingen som er gjort, er faglig riktig, sier Bente Røen, helse- og sosialsjef i Mysen . Røen sier videre at det er en totalvurdering som ligger til grunn for at barnevernet nå vil finne en ny fosterfamilie. Om vedtaket som mangler sier helse- og sosialsjefen: -Det kommer, barnevernet har ansvaret for henne. Vårt anliggende er jentas ve og vel. Jeg kan ikke begripe annet enn at det er riktig å flytte henne nå, sier Røen, som bekrefter at Kari Nordhagen har hatt to fosterbarn boende hos seg tidligere".

I en egen rammesak, under tittelen "Aldri trøbbel", intervjues blant andre advokaten til 13-åringens mor. Han er bekymret for det klimaet en slik ?krigstilstand? kan føre til. Han hevder også at det har blitt "vanskeligere å samarbeide med barnevernet i Eidsberg siden de fikk ny ledelse for cirka ett år siden. ?Jeg opplever at barnevernet er lite lydhøre for argumenter og alternativer hvis de først har bestemt seg for en løsning. Hittil har ingen hatt noe å utsette på dette fosterhjemmet".

KLAGEN:

Klageren er FO Østfold Fylkesavdeling som, med samtykke fra Marit Larsen og Sissel Ann Stokkedalen, reagerer på at disse to navngis i artikkelen. Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere.

Klageren finner det "ganske irrelevant og ganske usaklig å henge ut to representanter for kommunens barnevernsetat ved navns nevning. Dette ble da også hevdet overfor journalisten av Helse- og sosialsjefen". Videre påpeker klageren at journalisten ikke ga seg til kjenne under møtet. "Et moment i slike saker er at når ansatte innen Barnevernet utreder, fatter og iverksetter vedtak med hjemmel i Lov om barnevern, så gjør de ikke det som privatpersoner , men på vegne av den kommunen som de arbeider i. Deres personlige forhold vil således være av liten relevans for saken. Annet sted i tilknytning til artikkelen presenteres uttalelser fra en advokat i saken. Her hevdes det at det er blitt vanskeligere å samarbeide med ny ledelse ? faktisk omtales situasjonen som en ? krigstilstand?".

Videre framfører klageren at "saksbehandlere i barnevernet er pålagt en streng taushetsplikt, og selv om denne oppheves av en part, så vil ofte yrkesetiske hensyn tale sterkt for at man ikke uttaler seg i saken".

Klageren viser til PFU-sak nr. 177/01, vedlagt. "Denne saken omhandler også praksis vedr. å navngi saksbehandlere i Barnevernetaten. Vi mener saken, selv om den har en litt annerledes karakter, er klart parallell til saken i Eidsberg".

TILSVARSRUNDEN:

Dagbladet "kan ikke se at presseetikken gir yrkesutøvere, offentlig ansatte, eller barnevernspersonell et generelt krav på anonymitet i pressen. Hovedprinsippet må snarere være at pressen redegjør for sakers fakta, med grunnlag i Vær Varsom-plakatens hovedprinsipper, bl.a. reflektert i VVP 1.4. ?Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet??" .

Dagbladet kan ikke se at artikkelen henger ut klagerne. "Dette må bero på klagerens egen fortolkning. Dagbladets artikkel refererte nøkternt at ? Barnevernsleder Marit Larsen og saksbehandler Sissel Stokkedalen har meldt sin ankomst klokka 17.00?. Sakens konflikttemaer dreier seg for det første om avgjørelsen om et fosterforeldreforhold (syk fostermor), og for det andre om hvordan gjennomføringen av barnevernsetatens vedtak kan skje (kan barnet hentes). Begge parter slipper til i Dagbladets reportasje".

Dagbladet legger til at "det ville medføre et alvorlig inngrep i informasjonsfriheten, og dermed på pressens rolle i samfunnet, om alle konflikter skulle anonymiseres, av frykt for at en aktør kan føle seg omtalt med negativ tendens, eller fordi deler av publikum kan sitte med et slikt inntrykk".

Etter Dagbladets syn forelå det ikke noen spesielle forhold som skulle tilsi at de navngitte offentlig ansatte skulle anonymiseres. Avisen avviser at PFU-klage 177/01 har relevans for den påklagede sak, og anfører at klageren ikke har henvist til hvilke punkter i VVP som er brutt.

Klageren "understreker herved at vi mener Dagbladet bryter med VVP pkt. 4.1 samt 4.3."

Dagbladet har ingen ytterligere kommentarer.

PRESSENS FAGLIGE UTVALG UTTALER:

Klagen gjelder en reportasje i Dagbladet i forbindelse med at et fosterbarn skulle tvangs-flyttes fordi fostermoren var blitt kreftsyk. I artikkelen navngis to barnevernansatte som skulle hente barnet. Klageren, FO Østfold Fylkesavdeling på vegne av de to ansatte, hevder det er irrelevant og usaklig å henge ut representanter for kommunens barnevernsetat ved navns nevning. Klageren reagerer også på at journalisten ikke ga seg til kjenne da representantene kom for å hente jenta. Videre anfører klageren at saksbehandlere i barnevernet er pålagt en streng taushetsplikt, og selv om denne oppheves av én part, så vil ofte yrkesetiske hensyn tale sterkt for at man ikke uttaler seg i saken.

Dagbladet avviser at klagerne blir ?hengt ut? i reportasjen, og hevder at det i artikkelen refereres nøkternt til hva som skjedde. Redaksjonen kan ikke se at offentlig ansatte har krav på anonymitet i pressen, og påpeker at det snarere er ?pressens rett å informere om det som skjer i samfunnet?, slik det framgår av Vær Varsom-plakaten. Etter Dagbladets syn forelå det heller ikke noen spesielle forhold som skulle tilsi at klagerne skulle anonymiseres.

Pressens Faglige Utvalg mener Dagbladet var i sin fulle rett til å sette søkelyset på barnevernets avgjørelse om tvangshenting av barnet. Utvalget konstaterer også at helse- og sosialsjefen får kommentere beslutningen om tvangshenting.

Når det gjelder de navngitte barnevernansatte, merker utvalget seg at deres involvering i saken omtales i en nøktern form og uten at det rettes kritikk eller beskyldninger mot deres håndtering av oppdraget. Selv om klagerne ikke har det formelle ansvar for vedtaket, kan ikke det innebære at pressen ikke kan fokusere på personer som på vegne av fellesskapet forvalter og utøver et daglig ansvar. Dette er etter utvalgets mening en belastning offentlig ansatte må tåle. I det påklagede tilfellet legger utvalget vekt på at kritikken rettes mot barnevernets vedtak om tvangsflytting og ikke mot de navngitte ansatte, og at helse- og sosialsjefen samtidig får imøtegå kritikken.

Utvalget har en rekke ganger tidligere påpekt at skjult identitet bare skal brukes i unntakstilfeller. Slik utvalget ser det opptrådte ikke journalisten i dette tilfellet kritikkverdige ved ikke å gi seg til kjenne under møtet. Utvalget legger vekt på at dette var eneste mulighet til å avdekke eventuelle kritikkverdige forhold ved henting av barnet.

Dagbladet har ikke brutt god presseskikk.

Oslo, 23. april 2002

Thor Woje,

Catharina Jacobsen, Odd Isungset,

Ingeborg Moræus Hanssen, Jan Vincents Johannessen, Marvin Wiseth
